

Varnæs Sogns Kirkeblad

OKTOBER - NOVEMBER 2017 31. ÅRGANG

Foto: Holger Warncke

Luther Lagkage

Hvordan kan en seddel på en dør få betydning for hele den måde vi lever på i dag?

Hvordan kan et stykke papir, -banket op på en kirkedør,- medføre opbrud, revolution og hobevis af forandringer i et helt samfunds struktur?

Der var mange grunde til, at netop dét blev resultatet, da Martin Luther hængte sine 95 teser op på kirkedøren i Wittenberg den 31. oktober 1517.

Teserne var 95 kritiske påstande om den katolske kirkes handel med aflad. Altså 95 påstande om hvorfor Luther mente, den katolske kirke ikke havde ret til at sælge afladsbreve, som lovede køberen, at komme lettere gennem skærsilden, når han eller hun døde.

Den form for misbrug var Luther meget imod, for den slags, var absolut ikke kristen praksis hentet fra bibelen, men udelukkende opfundet af kirkens magtfulde mænd, som et middel til at berige sig selv,- på svage og bange sjæles bekostning.

Luther var ikke den eneste, som på den tid var kritisk overfor den katolske kirke. Der var flere forskellige reformatorer i de forskellige kirker rundt om i Europa, som gjorde op med den Katolske kirkes massive magtmisbrug overfor folk.

Men teserne på kirkedøren i Wittenberg var noget særligt. I hvert fald for os her i Danmark. For os fik de en kolossal betydning.

Fortsættes side 2...

I Danmark vendte stort set hele vores kirke sig til Luthers tanker og i dag, i 2017, hvor vi fejrer reformationens 500 års jubilæum, da er hele vores samfund gennemsyret af Luthers tanker fra dengang.

For Luther fik stor indflydelse på alt lige fra skolevæsen, demokrati, arbejdsmoral, brugen af vort danske modersmål,- og selvfølgelig fik han også stor indflydelse i vores kirker.

Her i Varnæs fejrer vi jubilæet med en festlig Familie og -reformationsjubilæums gudstjeneste, søndag den 29.10. kl. 14.00.

I ugen op til, vil elever fra 4. klasse på Varnæs skole deltage i et skole-kirke forløb som mini-konfirmander og ha' en temauge om Luther og reformationen.

Minikonfirmanderne vil deltage i gudstjenesten og vise os noget af det, de har arbejdet med.

Vi får desuden også besøg af Ungdomsgruppen fra Det Lille Teater i Gråsten, og de vil fremvise 4 små scener fra områder, hvor Luther har sat sit præg i vores samfund.

Men festen stopper ikke her... For efter gudstjenesten inviterer menighedsrådet til kaffebord i aulaen på Varnæs skole, og her vil det være muligt at deltage i vores store "Luther Lagkage-bage-dyst" med en flot præmie til den bedste "Luther-lagkage".

Læs mere inde i bladet, men kom forbi og vær med til at fejre jubilæet den 29.10.2017.

Mai-Britt Josephsen Knudsen

ADRESSER

Sognepræst: Mai-Britt Josephsen Knudsen:
Varnæs præstegård, tlf. med omstilling: 74 68 01 28,
mobil (SMS): 21 48 99 80, mail: mbk@km.dk

Graver: Johnny Pedersen, Frejas Have 11,
6100 Haderslev, tlf. 74 68 14 42, varnaes-kirke@mail.dk

Organist: Anne-Mette Karstoft,
Adelbyer Kirchenweg 34, 24943 Flensborg,
tlf. 28 89 38 87, Amp.karstoft@googlemail.com

Menighedsrådsformand: Marie Matthiesen, tlf. 74 68 02 62
mobil 25 11 85 77, 24marie@mail.tele.dk

Kirkeværge: Rolf Thiesen, Bovrup Kirkevej 6,
tlf. 40 17 16 65, rolfdthiesen@gmail.com

VARNÆS SOGNS KIRKEBLAD

UDGIVET AF MENIGHEDSRÅDET
REG.NR.: 1551
KONTORNR.: 1097989

REDAKTION: Mai-Britt Josephsen Knudsen,
Ann Nissen, Lilly Jørgensen,
Sten Kruse, Kirsten Krog.

Tryk: Grafisk Arbejde - www.grafisk-arbejde.dk

Find Varnæs kirkes på:
www.varnaeskirke.dk eller Varnæs Kirke

PROGRAM

Familie og -reformations-jubilæums gudstjeneste

29. oktober kl. 14.00 - ca.16.00

13.00 - 13.50

Indlevering af lagkager til "Luther-Lagkage" konkurrencen på Varnæs skole. Lagkagerne spises til det efterfølgende kaffe bord. Afleveres i skolens aula.

14.00

Gudstjeneste med minikonfirmander og teater ved "Det lille Teater i Gråsten".

-Efter gudstjenesten går vi over i skolens aula og drikker kaffe og kårer den lækreste/ flotteste/ mest fantasifulde "Lutherlagkage". Præmieoverrækkelse.

Tanker ved et vagtskifte

Som en del af jer ved, har jeg, på grund af sygdom, haft orlov fra menighedsrådet til den 1. september 2017. Efter mange overvejelser måtte jeg desværre sige, at jeg ikke så mig i stand til at genoptage arbejdet i menighedsrådet. Jeg håber på fortsat at kunne være en aktiv del af kirkelivet i Varnæs sogn. Jeg vil meget gerne hjælpe med enkeltpgaver, fortsætte som skribent i Kirkebladet og andet.

Jeg har haft otte gode år i menighedsrådet – et "arbejde" og en interesse, der har givet glæde, inspiration, udfordringer, ny viden – og ikke mindst - fantastiske samarbejdspartnere, både i menighedsrådet, blandt ansatte og vores mange frivillige, ligesom Team Øst-samarbejdet har været en stor glæde og utroligt givende. Mange af de personer, jeg har lært at kende gennem menighedsrådsarbejdet, er blevet gode bekendte og nogle er blevet mine venner. Det er mennesker, der har været en stor del af mit liv, og som har betydet, at jeg er vokset – både fagligt og som menneske.

Det vil være et stort savn for mig, at skulle sige farvel til samarbejdet.

Jeg er naturligvis ked af, at det skal slutte på denne måde, men jeg er ikke nervøs for at overlade menighedsrådsarbejdet til det siddende menighedsråd – der sidder dygtige og kompetente personer, der sagtens kan tage over efter mig.

Jeg vil hermed gerne takke alle i sognet for otte gode år!

TAK

Kirsten Krog

Roser – i Varnæs Kirke – og i Den danske Salmebog

I sidste udgave af Kirkebladet fandt vi mange forskellige roser på gravstene på vores smukke kirkegård. Går man ind i kirken og kigger op på pulpituret finder vi der en række blomsterbilleder malet på mørk baggrund af Aabenraa maleren Jes Jessen (1742 – 1807).

Et pulpitur i en kirke er en balkon med plads til sangere og orgel. I midten af pulpituret i Varnæs har vi den mere moderne orgelfacade. Kigger man lidt nøjere efter kunne blomsterne med stor sandsynlighed være gammeldags roser.

I Danmarks Kirker beskrives disse malerier som ”brogede, sløjfebundne blomsterbuketter på mørk bund”, og der findes i Løjt Kirke på nord pulpituret tilsvarende blomsterbuketter malet af den sønderjyske maler. Det er smukke blomsterbilleder, man ser i Varnæs, og de er fint placeret, så de kan nydes, når man går ned ad gangen fra koret. Jes Jessen udsmykkede fra 1765 altertavler, pulpiturer og stolestader i 15 østsønderjyske kirker.

Blomsterbillede fra Løjt kirke
- Foto: K.V. Sørensen

Tekst og noder til vers et og to af den tyske Mariavise og blomsterbillede fra pulpituret, Varnæs kirke, malet af Jes Jessen. Fotos Ann Nissen

I Løjt kirke har han malet mange religiøse billeder og på det nordlige pulpitur findes også smukke blomsterbuketter, som han har dekoreret kirken med. På omkring samme tid som blomsterbillederne er malet i Varnæs skrev salmedigteren H. A. Brorson i 1732 sin pietistiske julesalme ”Den yndigste rose er fundet”. Salmen synges til jul, men anvendes også ved begravelser. Rosen er et billede på Jesus Kristus selv – i vers tre skriver salmedigteren: ”Da lod Gud en rose opskyde og sæden omsider frembryde, at rense og ganske forsøde vor slægts den fordærvede grøde”. Rosen gror op mellem syndige mennesker. Brorson kalder mennesker uden tro på Gud ”forhærdede tidselgemytter”. Roser har torne, der rive og nage. Man kommer uvægerligt til at tænke på den tornekrone, Jesus bar ved sin død på korset. Jeg husker, at salmen berørte mig meget som barn, og når vi sang den, kunne jeg ikke forstå, at det var en salme, man skulle synge til jul. Men salmen er et digterisk klenodie skrevet i et

lidt gammeldags sprog, hvor inderligheden og smerten får et særligt lys gennem billedet af rosen, som med Jesu fødsel stråler og varmer i vintermørket.

I salmen ”En rose så jeg skyde” oversat fra tysk og redigeret af organisten Thomas Laub i 1920 beskrives Jesu fødsel som en rose, der spirede frem midt i den kolde vinter, om natten i Betlehem. Den oprindelige salmetekst er en tysk, katolsk Mariavise fra 1500 tallet. Teksten er senere redigeret af Michael Praetorius i 1609. Der har oprindeligt været flere vers i denne Mariavise. Mariaviserne er sange, som blev skrevet til lovprisning af Jomfru Maria, som kaldtes ”rosa mundi”, ”verdens rose og ”rosa mystica”, en rose uden torne og synd. Rosenhaven, som Maria opholder sig i, symboliserer paradys.

I den danske oversættelse af Thomas Laub er flere vers om Maria udeladt, og hun nævnes kun i vers to som Jesu moder. I et af de vers, der er udeladt står der: ”Den rose mellem stene, det har Jesaias sagt, var

jomfruen, den rene, hun har os blomsten bragt, og på Vorherres bud, hun fødte vores frelser, Maria, lovet Gud”. Det er formentlig reformationen og den protestantiske kirkes skepsis over for katolsk Mariadyrkelse som her har spillet en rolle for Laubs redigering af den tyske tekst.

Forfatteren Helle Pryds skriver i Kristeligt Dagblad i august 2017 om denne salme, at når hun foreslog salmen til jul, var det som man åbnede døren ud til haven, og en iskold ren og hellig luft strømmede ind i stuen. Og det var spændende og underligt.

Ann Nissen

”Viljen, der fører denne rose, er enorm. Og selve rosen må være hård, for ellers kan det jo ikke lade sig gøre. Og rosen er blodrød. Blodrød hård rose skyder op gennem frossen sne, så kommer profetens trøsteord”.

Høstgudstjeneste og efterfølgende auktion i Varnæs kirke søndag d. 17. september

Ny udgiver af Kirkebladet og Bladet

Belinda Jürgensen er stoppet som grafiker og har overdraget sin virksomhed til Grafisk Arbejde i Guderup.

Både Kirkebladets og Bladets redaktion vil gerne takke Belinda for et velfungerende og upåklageligt samarbejde gennem mange år. Vores blad har altid været utrolig fint og

æstetisk sat op, både hvad angår tekst og billeder. Vi har fra mange sider fået megen ros for vores fine blad – og det kan vi takke dig for, Belinda.

Tusind tak og held og lykke fremover!

Kirsten Krog

Alle Helgen - gudstjeneste søndag den 5. november kl. 10.00

Søndag den 5. november kl. 10.00 er der i Varnæs kirke en særlig gudstjeneste til minde om årets døde. Der er tale om en stille og stemningsfuld gudstjeneste, hvor navnene på årets afdøde læses op.

Efter gudstjenesten er der kransenedlæggelse ved mindestenen for de soldater fra sognet, som faldt i 1. verdenskrig. Historisk Forening holder mindetale og til slut byder menighedsrådet på en kop kaffe.

Kirsten Krog

Nu blev det allehelgen og vi græder ved vores dødes evigstille steder
Du gode gud, der skænker liv at miste vi beder dig: Vær større end det sidste
Lad kærligheden række mens den stiger som sommerfugle over dødens diger
Lad døden lægge dem, den koldt har hentet i dine moderarme: du har ventet

Iben Krogsdal

106 kilometers vandrestier med 9 kirker og storslået natur

Camino Haderslev Næs er en ny vandre- og cykelrute, hvor man færdes på naturstier, markveje, grusveje og små landeveje. Alle ture starter og slutter ved en kirke, hvor der også ligger foldere med kort over ruten. Der ligger også et tilgængeligt kort på nettet (caminohaderslev.dk), du kan hente appen KULTOURHaderslev i App Store eller Google Play samt nogle få foldere fås i Varnæs kirke.

Undertegnede har ”prøvegået” et par af ruterne og der loves ikke for meget i folderen, som siger: ”Formålet med Camino Haderslev Næs er at dele ud af al Næssets flotte natur, skønne kirker og spændende

historier. Det handler om at gøre klogere, gladere og roligere”.

Billederne er fra Halk Næs – en rundtur, der i jævnt tempo uden pauser tager ca. to timer. Trænger man til en pause undervejs møder man på lidt over halvvejen Halk Camping, hvor man kan holde is- eller kaffepause.

Eneste ulempe er skiltningen. Der kan være langt mellem skiltene, men drej først, når du ser et skilt!

GOD TUR

Kirsten Krog

Renovering af orgel

Varnæs kirke lukkes i uge 45 på grund af renovering af orgelet. Kirkelige handlinger

kan finde sted i Felsted kirke efter aftale med sognepræst Mai-Britt Knudsen.

Foredrag i Konfirmandstuen, tirsdag den 14. november

Iben Krogsdal

Højskoleforeningen og menighedsrådet inviterer tirsdag den 14. november kl. 19.00 til foredrag i konfirmandstuen:

Vor Gud han er så fast en borg? - en digtning af Luthers salmer, ved Iben Krogsdal, forfatter og Ph.d. i Religionsvidenskab.

Luthers salmer fra 1500-tallet bruges stadig flittigt. Mange kender og elsker vi, ikke mindst Vor Gud han er så fast en borg og Det kimer nu til julefest.

Hvordan kan salmernes middelalderlige, lutherske teologi inspirere os i dag? Hvad kæmpede Luther for og imod i sine salmer og hvad kæmper vi for og imod i dag? Hvad var der på spil for Luther og hvad er der på spil for os i dag?

Iben Krogsdal vil fortælle om rejsen ind i Luther salmelandskab og om, hvordan hun som menneske af en helt anden tid og virkelighed har arbejdet med Luthers salmer. Undervejs i foredraget vil vi synge nydigtede luthersalmer, og der bliver tid til debat.

Pris: Medlemmer af Højskoleforeningen 60 kr. pr. person, ikke-medlemmer af Højskoleforeningen 75 kr. pr. person. Kaffe og brød er inkluderet i prisen.

Alle er velkomne.

Lennart Madsen

Historisk aften

Varnæs Menighedsråd & Historisk Sogneforening for Bovrup Varnæs, indbyder til Historisk Aften, onsdag den 22. november kl. 19.00.

Overinspektør Lennart Madsen, der er leder af Haderslev Museum Arkæologi, vil fortælle om: ”Varnæs Kirke og Sogn i Middelalderen”.

Vi mødes i kirken og fortsætter i konfirmandstuen med kaffe og foredrag.

Lennart Madsen har en utrolig viden og formidler historien helt fantastisk.

Arrangementet er gratis og alle er meget velkomne.

Adventsmøde

Adventsmøde i Varnæs kirke 1. december kl. 14.30 og derefter kaffe og kage på Varnæs skole. Julehygge.

Dem, der ønsker at køre med bus fra Bovrup plejehjem, bedes tilmelde sig hos Kamma.

Seneste tilmelding 20. november hos Kamma. Så sørger vi for kørsel.

Marie Matthiesen
Varnæs menighedsråd

Menighedsrådsmøder

Menighedsrådsmøder i konfirmandstuen

- Torsdag d. 12. oktober kl. 19.00
- Torsdag d. 9. november kl. 19.00

Møderne er offentlige – alle er velkomne.

Musikgudstjeneste

Søndag den 19. November kl. 10.00

I anledning af Varnæs Kirkekors 20-års jubilæum holder vi en musikgudstjeneste hvor vores dygtige kor og organist har nogle særlige indslag.

Varnæs Kirkekor.

**”Fyraftensmeditationer” i Varnæs Kirke
Vi mødes følgende mandage:**

- Mandag den 02.10. Kl. 17.00-17.30
- Mandag den 23.10. Kl. 17.00-17.30
- Mandag den 20.11. Kl. 17.00-17.30

Duguides igennem nogle afslapningsøvelser og nærværs-øvelser og samtidig er der tid til stilhed, bøn og eftertænksomhed

NYT

fra menighedsrådet

- Menighedsrådet har i løbet af sommeren udvidet parkeringsarealet ved præstegården – dette arbejde er afsluttet, og der er nu et fint stort område til parkering for enden af konfirmandstuen.
- ”The never ending story”.... ny belægning på adgangssten til kirken, ser nu ud til (måske) at nærme sig en afslutning. Provstiet har givet en positiv tilbagemelding på menighedsrådets sidste forslag, så nu håber vi, at arbejdet kan gå i gang i foråret 2018.
- Indhegning af oplagspladsen på Bovrup-siden går i gang efter sommerferien.
- Skiltning: Det bliver forbudt at parkere foran kapellet, bedemændene kan ikke komme ind, når der står biler. Umiddelbart ved lågen på Varnæs-siden sættes et handicap-P-skilt op.

Kirsten Krog

Varnæs Kirkes kor i 20 år

Da jeg i begyndelsen af 1990'erne begyndte at arbejde som organist i Varnæs Kirke, havde vi en ung og meget dygtig kirkesanger, som desværre blev trafikdræbt i september 1997.

Med rette stillede vi store forventninger til en kommende kirkesanger. Da der ikke meldte sig nogen med de kvalifikationer, vi ønskede, blev vi ud på efteråret enige om at forsøge – med Skt. Jørgens Kirkes pigekor som forbillede – om vores kor kunne overtage opgaven. Vi havde allerede et børne- og ungdomskor, men de fungerede mest som pynt til jul og musikgudstjenester. Nu skulle de lære et væld af salmer, og mødepligt blev en nødvendighed, for gudstjenesten var afhængig af deres medvirken.

Men heldigvis var der en flok gæve piger, som mente, at den udfordring kunne de nok klare. Og det kunne de jo!

Af og til har det knebet at have stemmer nok, ja, for Varnæs er jo et lille sogn, og vi har frygtet, at vi kunne blive nødt til at lukke og slukke. Men så er der dukket dygtige, sangglade piger op, og ordningen har kunnet fortsætte.

Da jeg for godt 5 år siden stoppede som organist, var jeg spændt på, om koret fortsat kunne bestå og magte denne opgave.

Det kan det som bekendt – takket være en organist der brænder for korarbejde, et menighedsråd der bakker op, og at der stadig er gæve, udholdende, sangglade piger i Varnæs sogn.

Stort til lykke til alle tidligere og nuværende korpiger, til Varnæs Kirke og til hele Varnæs sogn.

Bente Paarup

ballondyr til de små ...

... flere ballondyr

... super godt vejr!

tilskuerne hygger sig...

... god musik

velkomst ...

der trylles!..

Sommerfest

i præstegårdshaven den 25. august 2017

Kære sogne beboere!

Hermed en lille hilsen til jer alle. Nu har jeg været med i menighedsrådet i næsten et år.

Det har været mange forskellige arbejdsopgaver, ny indkøb, vedligeholdelse, sommerfest og meget andet.

Det er spændende at arbejde med. Men uden alle de frivillige hænder vi har til at hjælpe menighedsrådet går det ikke. Stor tak til dem alle.

Nu er mine tanker, sidder der nogle ude i sognet, som kunne have lyst til, at deltage i enkelt opgaver.

Så som evt. bage en kage eller stille borde og stole klar. Være en del af vores festudvalg, når vi afholder forskellige arrangementer. Så vil vi være glade hvis i kontakter mig på tlf. 25118577.

I kan melde jer til lige netop det I har lyst til at hjælpe med. Så vil jeg prøve at lave en resurse bank, hvor vi kan henvende os til den enkelte som har udtrykt ønske om at hjælpe lige netop på sit område.

Håber der er nogle der melder sig. Jo flere vi er til at dele arbejde, jo bedre. Ser frem til at høre fra dig/jer.

Mvh

Marie Matthiesen

Varnæs Menighedsråd

ORS

Kontaktperson resten af kirkeåret er Bente Kristiansen, mobil 42 38 38 24, E-mail: krike@os.dk.

Formand resten af kirkeåret er Marie Matthiesen, tlf. 74 68 02 62, mobil 25 11 85 77, E-mail: 24marie@mail.tele.dk

Gudstjenester

I VARNÆS KIRKE

Oktober:

- 01.10. kl. 10.00 / MJK
- 08.10. kl. 10.00 / MJK
- 15.10. kl. 09.00 / Oliver Karst
- 22.10. kl. 10.00 / MJK
- 29.10. kl. 14.00 / MJK
Familie og -reformations-
jubilæums gudstjeneste

November:

- 05.11. kl. 10.00 / Alle helgens
dag/MJK
- 12.11. kl. 9.00 / Oliver Karst
- 19.11. kl. 10.00 / Musik-
gudstjeneste / MJK
- 26.11. kl. 10.00 /MJK

December:

- 03.12. kl. 10.00 / Familie-
gudstjeneste/ MJK
- 10.12. kl. 16.00 / "De 9 læs-
ninger" v. konfirman-
terne / MJK
- 17.12. kl. 10.00 / MJK

Kirkebil bestilles senest onsdag inden søndagens gudstjeneste.

Henvendelse til:

Sten Kruse, tlf. 30 96 16 06,
mail: stenvk@jubii.dk